

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**

A1. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες τελειοφοίτων σχετικά με το επαγγελματικό τους μέλλον επισημαίνεται η αναγκαιότητα του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού καθώς η έλλειψη του οδηγεί στην προτίμηση δημοφιλών επαγγελμάτων και την απαξίωση των άλλων με αποτέλεσμα τον κορεσμό των πρώτων ή την όξυνση της ανεργίας. Από την άλλη τα έντονα προβλήματα στην αγορά εργασίας σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση και την απουσία επαγγελματικών ευκαιριών οδηγεί πολλούς νέους στον επαγγελματικό συμβιβασμό ή στην μετανάστευση.

B1

α. → **Σωστό**

β. → **Σωστό**

γ. → **Λάθος**

δ. → **Σωστό**

ε. → **Λάθος**

B2. "Προβληματισμοί εφήβων για το επαγγελματικό του μέλλον" (κυριολεκτικός)
"Επαγγελματικές ανησυχίες... τελειοφοίτων" (μεταφορικός)

β. Στο κείμενο 1 ο συντάκτης προκειμένου να τεκμηριώσει την θέση του σχετικά με το τεχνολογικό μέλλον αξιοποιεί την επίκληση στην λογική. Συγκεκριμένα παραθέτει στατιστικά στοιχεία ως πορίσματα πρόσφατης έρευνας σχετικά με την κοινωνικότητα του 2025. "Το 47% δήλωσε ότι η ζωή θα είναι χειρότερη για τους περισσότερους ανθρώπους" και "Το 39% δήλωσε, αντιθέτως, πως το 2025 η ζωή θα είναι καλύτερη ...θα εξασφαλίσουν καθαρότερο περιβάλλον και υψηλότερη ποιότητα ζωής"

Αποσκοπεί με τη χρήση των στατιστικών να ενισχύσει την πειστικότητά του παρουσιάζοντας και την θετική αλλά και την αρνητική πτυχή του μέλλοντος.

Στο κείμενο 2 γίνεται εκτεταμένη χρήση μαρτυριών τελειοφοίτων σχετικά με τους προβληματισμούς τους και τις ανησυχίες τους ως προς το επαγγελματικό τους μέλλον. Παρουσιάζοντας αυτούσια τα λόγια τεσσάρων τελειοφοίτων μαθητών ενισχύεται ο βιοματικός χαρακτήρας του κειμένου. Η χρήση τους προσδίδει πειστικότητα καθώς συνιστά τεκμήριο της επίκλησης στην λογική αλλά και καθιστά πιο άμεσο και οικείο το ύφος με αποτέλεσμα να γίνεται πιο εύληπτο το νόημα από τον αναγνώστη.

B3. Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου 1 πρόθεση της συντάκτριας είναι να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες σχετικά με την προσδοκία ενός καλύτερου μέλλοντος. Πιο συγκεκριμένα αποσκοπεί στο να προκαλέσει την αισιοδοξία και την ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον. Επιτυγχάνει τον στόχο της αξιοποιώντας την

επίκληση στο συναίσθημα. Αρχικά αξιοποιεί το α' πληθυντικό πρόσωπο ("φανταστούμε", "σωρεύουμε"). Εντάσσοντας τον εαυτό της στο σύνολο προσδίδει καθολικότητα και συλλογικότητα καθιστώντας το ύφος άμεσο και οικείο. Επιπλέον με τη χρήση μεταφορών ("Το αύριο από αδιαπέραστο πέπλο... πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών") κινητοποιεί τη φαντασία του αναγνώστη αισθητοποιώντας το μήνυμά του για την προσδοκία ενός καλύτερου κόσμου. Τέλος με τη ρητορική ερώτηση "Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;" προβληματίζει, ευαισθητοποιεί και κινητοποιεί τον αναγνώστη σχετικά με την ανάληψη συλλογικής ευθύνης ως τρόπο πειθούς.

Γ1. Στο ποίημα "Στον Σείριο" παρουσιάζεται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός κάποιων μικρών και ανέμελων παιδιών σχετικά με τα προβλήματα που υπάρχουν στην γη. Συγκεκριμένα τα παιδιά που ζουν σ' ένα φωτεινό αστέρι "Τον Σείριο" δεν έχουν βιώσει προβλήματα "πολέμους και θανάτους" ζώντας "χωρίς έγνοια στην καρδιά". Με την χρήση γ' ρηματικού προσώπου παρουσιάζεται η αποστασιοποίηση και η αντικειμενική οπτική του ποιητή σχετικά με την παιδική ηλικία και τον τρόπο θέασης της ζωής. Ωστόσο στην συνέχεια επισημαίνεται η παρατηρητικότητα των παιδιών αυτών για τον γύρω κόσμο τους "τις νύχτες που κοιτά τον ουρανό" και η ανάγκη τους να μάθουν ό,τι τους περιβάλλει "και πάνε και ρωτάν τον δάσκαλό τους". Η οπτική εικόνα αισθητοποιεί την ανάγκη τους να κατανοήσουν τον κόσμο. Συνειδητοποιώντας, λοιπόν, πως η γη είναι "αρρώστια και πληγή" σύμφωνα με την απάντηση "του δασκάλου" τα παιδιά δάκρυσαν και "βάλαν μια έγνοια στην μικρούλα τους καρδιά".

Με την συγκεκριμένη μεταφορά και σε αντίθεση με την αρχική τους άποψη για τη ζωή ευαισθητοποιούνται και δίνεται η αίσθηση πως θα κινητοποιηθούν για ένα καλύτερο μέλλον. Αν ζούσαμε σ' ένα ιδανικό κόσμο όπως τα παιδιά στο Σείριο σίγουρα θα ήμασταν ικανοποιημένοι έχοντας εξασφαλίσει μια ανέμελη και ευτυχισμένη ζωή. Παρ' όλα αυτά θα πρέπει πάντα να αναλογιζόμαστε πως υπάρχουν και άνθρωποι που αντιμετωπίζουν προβλήματα και να ανατρέφουμε τον ατομικισμό και την αναληψία. Μολονότι η παιδική ηλικία είναι ανέμελη οφείλουμε να είμαστε ρεαλιστές και να εφοδιαστούμε κατάλληλα για το στίβο της ζωής.

Δ1.

Είδος κειμένου: ΑΡΘΡΟ

Τίτλος: Η συμβολή των νέων για ένα καλύτερο κόσμο

Πρόλογος Αφόρμηση από επικαιρότητα: Αφόρμηση από τα κείμενα αναφοράς σχετική με το δυσοίωνα μέλλον που απορρέει από την έρευνα του Pew Research Center.

α. Εφόδια:

- ✓ **Μόρφωση** - Γνώσεις ώστε να εξασφαλίσουν καλή επαγγελματική σταδιοδρομία και οικονομική ανεξαρτησία, να αναπτύξουν την κρίση, την σκέψη, την φαντασία, την αντίληψη και την μνήμη και να δημιουργήσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να διαμορφώσουν τη δική τους ολοκληρωμένη προσωπικότητα
- ✓ **Ολοκληρωμένη επαγγελματική κατάρτιση** με πολύπλευρη μόρφωση η ανάπτυξη επαγγελματική συνείδηση, διαρκή επιμόρφωση ώστε να είναι ανταγωνιστικοί και να ανταποκριθούν με επάρκεια και επιτυχία στις ταχύρυθμες αλλαγές και απαιτήσεις του επαγγελματικού στίβου
- ✓ **Αυτογνωσία:** σωστή εκτίμηση των αρετών και αδυναμιών ώστε να μπορούν να καταπολεμήσουν τα ελαττώματά τους και κυρίως τον εγωισμό και τον φανατισμό. Με

την αυτογνωσία ο νέος εκτιμά τις δυνατότητές του και αναπτύσσει τις αρετές του

- ✓ **Αρετές:** Αξιοπρέπεια, αυτοπεποίθηση, ειλικρίνεια, εντιμότητα συνέπεια, αγάπη ευσέβεια, υπευθυνότητα, σεμνότητα, ανθρωπιά, ισχυρή θέληση, αποφασιστικότητα, αγωνιστικότητα, αυτοκυριαρχία, εργατικότητα, υπομονή και επιμονή, επιμέλεια, τιμιότητα
- ✓ **Πίστη σε υψηλά ιδανικά** (πατρίδα, θρησκεία, παραδόσεις, εθνική συνείδηση) **και ανθρωπιστικές αξίες** (αγάπη, αλληλεγγύη, ανθρωπιά) που θα συμβάλλουν στη βελτίωση των ανθρώπινων σχέσεων. Λόγω της κρίσης των αξιών και θεσμών που διέπουν την σημερινή εποχή είναι επιβεβλημένη η πίστη στις αρχές που θα συμβάλουν στην ηθική θωράκιση του ατόμου
- ✓ **Πίστη στα δημοκρατικά ιδεώδη και τους δημοκρατικούς θεσμούς** καθώς είναι απαραίτητος ο ηθικός εφοδιασμός των νέων για την ανάπτυξη υγιούς πολιτικής συνείδησης και της συμμετοχή στα κοινά, προκειμένου να αντισταθούν στις προσπάθειες υπονόμευσης των αρχών αυτών.

β. Συγκεκριμένες δράσεις με τις οποίες θα μπορούσαν οι νέοι να βελτιώσουν τον κόσμο.

- Άρση της κοινωνικής αναλγησίας. Αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων με ενσυναίσθηση - συμμετοχή στα κοινά
- Συμμετοχή σε εθελοντικές ομάδες. Ενίσχυση διεθνών οργανισμών. Έμπρακτη προσφορά στον συνάνθρωπο.
- Περιβαλλοντικές δράσεις (δεντροφυτεύεις, αναδασώσεις κα.)
- Καταγγελτική στάση σε φαινόμενα που απειλούν τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.
- Ειρηνικές πορείες, διαμαρτυρίες, συλλαλητήρια
- Συγγραφή κειμένων σε σχολικές εφημερίδες ή ηλεκτρονικά μέσα- επιδίωξη διαλόγου με αρμόδιους φορείς
- Εκδηλώσεις συμπαράστασης και αλληλεγγύης προκειμένου να αναπτυχθεί και επιλυθεί το πρόβλημα
- Δημιουργία ιστοσελίδων -κοινωνικά δίκτυα με στόχο την προβολή των προβλημάτων και την προώθηση προτάσεων για την αντιμετώπισή τους μέσω του διαλόγου.
- Αναζήτηση δια βίου παιδείας και εκπαίδευσης, επικαιροποίηση γνώσεων.

Επίλογος

Εύλογες οι ανησυχίες, λογική απόρροια της σύγχρονης πραγματικότητας. Είναι στο χέρι μας να δομήσουμε έναν κόσμο καλύτερο.

Επιμέλεια απαντήσεων:

Σκυριανού Μαίρη

Μπέκου Νατάσα

Φιλόλογοι

Φροντιστήριο Μ.Ε «ΕΠΙΛΟΓΗ» - Καλαμάτα

<http://www.epil.gr>